

Ruim baan voor gerechtigheid

In het boek 'Ruim baan voor gerechtigheid' wordt betoogd dat iemand die de genade van Jezus Christus heeft leren kennen, onvermijdelijk jaagt naar gerechtigheid op aarde. Kort gezegd: een Christen doet recht. In deze diaconale bijdrage vind je een summier samenvatting over dit boek van Tim Keller in de hoop je te inspireren.

Wat is recht doen?

Recht doen kent in de Bijbel in ieder geval de volgende twee aspecten. Allereerst gaat het om goed doen en opkomen voor kwetsbare groepen (weduwen, wezen, vreemdelingen, armen). Tegelijkertijd word je ook opgeroepen om 'je te bekleden met de gerechtigheid'. Recht doen gaat dus om onrecht bestrijden en goed doen.

Gerechtigheid in de Bijbel

In het Oude Testament zijn diverse teksten en wetten te vinden die met recht doen te maken hebben. God 'kiest' vaak de kant van de armen en 'helpt' het volk Israël met diverse wetten om een rechtvaardige(re) samenleving te realiseren (denk bijv. aan het jubeljaar). In het Nieuwe Testament zet deze lijn zich voort en leert Jezus ons dat het begrip 'naaste' heel breed kan worden opgevat. De gelijkenis van de Barmhartige Samaritaan is hierin treffend maar nog veel meer Jezus' leven. Jezus kwam naar onze wereld, en redde ons, niet slechts met gevaar voor eigen leven (zoals de Samaritaan) maar ten koste van zijn leven.

Waarom recht doen?

Waarom we worden opgeroepen om recht te doen heeft alles te maken met de betekenis die God aan ons mensen geeft. We zijn meer dan een of andere bavian of een korrel zand. We zijn geschapen naar Zijn evenbeeld. Een miserabel leven is niet 'domme pech' maar staat haaks op hoe God ons bedoeld heeft. Hoe kan dan een Christen, die door God is 'gerechtvaardigd en rijk gemaakt' geen oog hebben voor het onrecht en armoede om hem heen?

Het Christendom heeft een antwoord op het onrecht in deze wereld, maar tegelijkertijd ook een opdracht voor ons. Stel je voor dat je geen baan hebt, je leeft in een omgeving van armoede of je continu tekort voelt schieten door de hoge lat die maatschappij je oplegt. Stel je dan eens voor dat er een evangelie is dat je vertelt dat krachten van buitenaf niet bepalen wat je bent. Sterker nog, dat je het onvoorwaardelijke en oneindige voorwerp van Gods liefde bent. Stel je voor dat dit evangelie niet alleen verkondigd wordt, maar ook belichaamd wordt door een gemeenschap. Stel je voor dat die gemeenschap er vastberaden naar streeft om deze boodschap te verkondigen. Zou dat impact hebben?

Hoe recht te doen?

Het 'hoe' van het recht doen kan opgedeeld worden in steun, ontwikkeling en maatschappijhervorming. Steun is de 'onmiddellijke' hulp die in noden voorziet. Ontwikkeling gaat een stap verder; het is het helpen om de 'hulpbehoevende' onafhankelijk(er) te laten worden van de steun. Maatschappijhervorming gaat weer een stap verder. Het is het transformeren van gemeenschappen, wijken, landen om 'rechtvaardiger' samen te leven.

Recht doen in het publieke domein

Rechtvaardigheid nastreven gaat niet zonder slag of stoot. Hierbij 'helpt' het niet dat verschillende mensen, politieke partijen, landen, bedrijven en geloven een ander beeld van dit begrip kunnen hebben. Rechtvaardigheid is niet eenvoudig een kwestie van gezond verstand. Houd er dus rekening mee dat jouw streven naar rechtvaardigheid op weerstand stuit en niet makkelijk is.

Sjalom

De ultieme vorm van gerechtigheid zal gevonden worden als er 'sjalom' heerst, als er harmonieuze vrede en verzoening is. Deze sjalom wacht nog, komt nog! Maar tot die tijd worden wij geroepen om vanuit de genade die we ontvangen hebben ook recht te doen. Totdat Jezus op de laatste dag op de rechterstoel zit en zegt tot de rechtvaardigen: "Want ik had honger en jullie gaven mij te eten. Ik was een vreemdeling, en jullie namen mij op, ik was naakt, en jullie kleedden mij. Ik was ziek en jullie bezochten mij, ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe. (...) Want alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijkste van mijn broeders of zuster, dat hebben jullie voor mij gedaan."

Namens de diaconie van de Oude Kerk,

Peter van de Poel